

Molí de Miralda

Sant Salvador de Guardiola

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Raval del Parrot de la Riera
Emplaçament	Camí que surt al km. 85,8 de la Carretera vella d'Igualada (C-37 z) en direcció S-W, uns 400 m.
Alçada:	293

Coordenades:

Latitud:	41.67629
Longitud:	1.76028
UTM Est (X):	396810
UTM Nord (Y):	4614578

Classificació

Número de fitxa	08098-189
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani Medieval Popular
Segle	XII-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Entorn desdendraça i totalment cobert per la vegetació, especialment la bassa.
Protecció	Legal
Observacions protecció:	Catàleg de masies (núm. 054)
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	08097A006000070000EG
Fitxes associades:	
<u>Vall de la riera de Guardiola</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dv., 16/10/2015 - 02:00

Descripció

Antic molí fariner situat al peu de la riera de Guardiola, al costat de l'antic camí ral de Manresa a Igualada, en un indret molt humit on hi neix l'aigua en diversos punts, entre d'altres al mateix lloc on hi ha la bassa del molí. L'habitatge és una construcció de planta rectangular amb coberta a dues aigües. Té planta baixa, primer pis i golfes. La façana principal és encarada al nord, ja que és per aquest costat per on passava el camí ral, als peus de la casa. Consta d'un portal coronat amb arc escarser fet amb dovelles i, al primer pis, dues finestres emmarcades amb llandes i brancals de pedra. Damunt del portal encara queden restes d'un rètol que anunciava la fàbrica d'alcohol, ja que durant un temps la casa va tenir aquesta funció. La façana de ponent conserva també diverses finestres emmarcades amb pedra picada. El cos principal ha estat allargat cap a ponent, on hi havia el celler, i cap a llevant. El cobert de llevant ha estat reconstruït recentment a causa d'un incendi que va patir la casa. A l'interior no s'ha conservat cap element relacionat amb la mola ni amb les instal·lacions del molí. Sí que es conserven les instal·lacions del carcabà, a un nivell subterrani sota la casa, però actualment estan tapiades i no són visibles.

Darrera la casa hi ha la bassa del molí, que adopta una planta més o menys triangular i mesura uns 25 per 14 metres, amb una fondària d'uns 4 m. Tot el sector es troba totalment cobert per la vegetació, però s'hi endevina perfectament una obra de molt bona qualitat, feta amb grossos carreus disposats en filades regulars, i amb uns murs gruixuts (de 1,5 m a la part més ampla). Actualment en un angle d'aquesta infraestructura, dins de la mateixa bassa, hi ha una segona bassa més petita encara plena d'aigua. És en aquest punt on hi ha una surgència natural d'aigua provinent de la capa freàtica. Al mur de llevant hi ha un forat que servia per fer el buidatge de la bassa i, a la part alta, un sobreexidor. De la bassa en surt un petit rec en direcció a llevant, que abasteix d'aigua els horts d'aquest sector. La resclosa del molí es troba uns 800 m riera amunt, en el saltant d'aigua que hi ha al gual per on travessa el camí de l'Urpina. Del rec del molí se'n conserven alguns trams.

Observacions:

Inscripció a les dovelles del portal: 1766.

Informació oral facilitada per Francisco López.

Història

Aquest és un dels dos molins fariners que hi havia al terme de Guardiola, probablement el més antic. Segons Jaume CAPDEVILA (2006: 21) a l'època medieval entre els béns dominicals pertanyents al castell de Guardiola (és a dir, reservats a l'explotació directa per part del senyor) hi havia un molí fariner situat al peu de la riera de Guardiola. No tenim més detalls ni referències documentals al respecte, però és segur que es tracta del Molí de Miralda. A principis del segle XVI la família Miralda, propietària del mas construït a les antigues dependències del castell, va adquirir les terres i propietats dominicals i, per tant, el molí. Als segles XVII-XVIII les instal·lacions del molí es devien ampliar i reforçar. La tipologia de la bassa, de grans dimensions, correspon a aquesta època, i la inscripció del portal (1766) podria indicar que en aquest moment també es van fer reformes importants i ampliacions a la casa. Tanmateix, segons el cadastre de 1780 l'únic molí fariner del terme era el del Calvet que, a més, era l'única activitat industrial registrada (GÓMEZ, 1988: 424). No sabem, per tant, fins quan va continuar fent funcions de molí. En època més recent, probablement al segle XIX o principis del XX, les instal·lacions es van reconvertir en una fàbrica d'alcohol de cremar. Encara queden restes de la pintura d'un rètol que ho anuncia sobre la porta d'entrada. Més recentment encara, la casa va estar llogada a diferents estadants. Entorn de 1967 s'hi van establir els actuals propietaris, que van comprar l'immoble als Miralda. En aquests anys l'interior de la casa encara tenia un forat que arribava fins al sostre, amb la teulada oberta, al lloc on antigament hi havia la caldera de la

fàbrica d'alcohol. D'aquestes instal·lacions es conserven encara uns dipòsits de formigó.

Bibliografia

Diputació de Barcelona; BERRY SAR, S.L. (2010). Pla especial de catalogació de masies i cases rural en sòl no urbanitzable. Ajuntament de Sant Salvador de Guardiola (núm. 054).

CAPDEVILA I PLANS, Jaume (2006). Castell de Guardiola. Els orígens de Sant Salvador de Guardiola. Segles X-XIV (premi Excursionisme 2004), Centre Excursionista de la Comarca del Bages, Manresa, p. 21.

GÓMEZ GÓMEZ, Immaculada (1988). "Sant Salvador de Guardiola", Història del Bages, vol. 2, Parcir Ed., Manresa, p. 424.

